

Ordu zabitan heyetine mahsus terfi kanununun 14 ncü maddesile bu kanunun 1494 numaralı kanunla tadil edilen 10 uncu ve 18 ncı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 2162 sayılı kanunun 1 nci maddesinin tadili hakkında kanun lâiyhası ve Millî müdafaa encümeni mazbatası (1/1069)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayn : 6/2242

30 - V - 1938

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

(2162) sayılı kanunun 1 nci maddesinin tadili hakkında Millî Müdafaa vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 26 - V - 1938 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
C. Bayar

Mucib sebebler

1 — Ordu subaylarının rütbe isimleri 2702 ve 2771 sayılı kanunlarla tadil edildiğinden 2162 sayılı kanunun birinci maddesinde yazılı rütbe isimlerin de bu esaslar dahilinde tadili zarurî görülmüştür.

2 — Kara, deniz ve Hava teğmenlerinin üsteğmenliğe terfileri hep birlikte yapılmakta olduğundan ve arada bir fark bulunmadığından 2162 sayılı kanunun birinci maddesinde teğmen rütbesi için tesbit kılınan üç sene müddetin hizasında yazılan ve parantez içerisinde istisnaen gösterilmiş bulunan (denizde iki sene) kaydının kaldırılmasına lüzum görülmüştür.

3 — Askerî liseleri aynı yılda muvaffakiyetle tamamlayan talebelerimiz ordunun ihtiyacına ve talebenin şahsî ve bedenî kabiliyetine nazaran muayyen nisbetler dahilinde sınıflara ayrılarak yüksek tahsillerini harb okulunda veya muhtelif fakültelerde takip etmektedirler. Fakülte tahsil müddetleri müsavi olan muhtelif meslek mensubları kanunlarına tevfikân ayrı ayrı muamelelere tâbi tutulmakta ve bu yüzden subay ve askerî memur nasbedildikleri zaman terfi ve terakki bakımından aralarında bariz farklar hâsıl olmaktadır. Subay sınıfından olan veteriner, dişçi ve kimyağierlerin ve askerî memur sınıfından olan askerî hâkim ve askerî muallimlerin muhtelif fakültelerdeki tahsil müddetleri dörd sene olduğu veya dörd seneye iblâğ edildiği ve eczacı tahsili üç sene bulunduğu halde liseyi ikmalden itibaren veterinerler dörd sene iki ayda teğmen, beş sene iki ayda üsteğmen ve yedi sene iki ayda yüzbaşı rütbesine nail olmaktadır.

Kıyağier ve dişçiler teğmen ve üsteğmen rütbesine veterinerlerle aynı senelerde nail olmakta iseler de yüzbaşılığa on sene dörd ayda nail olabilmektedirler. Eczacıların tahsil müddeti üç sene olduğundan liseyi ikmalden itibaren üç sene iki ay sonra teğmen, dörd sene iki ay sonra üsteğmen ve dokuz sene iki ay sonra yüzbaşı olmaktadırlar. Askerî hâkim ve muallimler, fakülte tahsili müteakib ihtiyat subay okulu tahsiline ve ihtiyat subaylıkla kıta hizmetine tâbi tutulduklarından memurluğa nasıbları emsali ve tahsil müddeti müsavi fakülte mezunu subaylara nazaran hayli teahhur etmekte ve liseyi ikmalden itibaren beş sene altı ayda teğmen muadili yedinci sınıf memurluğa, dokuz

sene dörd ayda üstegmen muadili altıncı sınıf memurluğa, on dörd sene dörd ayda yüzbaşı muadili beşinci sınıf memurluğa çıkabilmektedir. Aradaki bu fark müteakib kademelerdede temadî etmektedir. Ordunun temelini teşkil eden ve harb okulunu tamamlayan muharib subaylar bu günkü terfi bekleme müddetlerine nazaran liseyi ikmalden itibaren iki sene on ayda teğmen, altı sene dörd ayda üstegmen, on bir sene dörd ayda yüzbaşı olduklarından meslek icabı fakülte tahsiline tâbi subay ve askerî memurların üstegmen rütbesinde muharib subaylarla aynı hizaya getirilmeleri, leh veya aleyh-teki farkların izalesi muvafık görülmüş ve bunu temin için 2162 sayılı kanunun birinci maddesinde bu esaslar dahilinde tadilât yapılması tensib edilerek işbu kanun lâyihası tanzim olunmuştur.

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.

M. M. Encümeni

Karar No. 71

Esas No. 1/1069

2 - VI - 1938

Yüksek Başkanlığa

2162 sayılı kanunun 1 nci maddesinin tadili hakkında Millî Müdafaa vekilligince hazırlanan ve Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte gönderildiğine dair olup Encümenimize verilen Başvekâletin 30 mayıs 1938 tarihli ve 6/2242 sayılı tezkeresi Millî Müdafaa vekilliginden gönderilen memur huzurile okundu ve görüşüldü :

Kanunlarla değiştirilen rütbe isimlerinin 2162 sayılı kanunun 1 nci maddesinde de değiştirilmesi ve muhtelif sınıfların liselerdeki tahsil müddetleri gibi harb okulu tahsil müddetleri de aynı olduğundan denizde dahi subayların asgarî müddetinin üç sene olması muvafık görülmüş,

Ve muhtelif meslekler yüksek tahsilini ikmal etmek üzere harb okulunu veya fakülteleri takib edenlerin tahsil müddetleri müsavi olmayan-

lar hakkında yapılacak muameleye dair olan esbabı mucibe yerinde görülerek kanun lâyihası aynen kabul edilmiştir.

Umumî Heyetin tasvib nazarına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

M. M. E. Reisi	M. M.	Kâtib
Diyarbakır	Erzurum	Samsun
K. Sevüktekin	Ş. Koçak	R. Barkın
Antalya	Balıkesir	Erzurum
C. Mengülibörü	C. Esener	A. Akyürek
Balıkesir	İstanbul	Kars
Hacım Çarıkla	Dr. H. Ş. Ereğ	Husrev Kızıdoğan
Manisa	Muğla	Tekirdağ
K. N. Duru	N. Tuna	R. Apak
Tokad	Urfa	Yozgad
H. Konay	Ahmed Yazgan	G. Arat

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

2162 sayılı kanunun birinci maddesinin tadiline
dair kanun

MADDE 1 — 2162 sayılı kanunun birinci maddesi aşağıda gösterildiği üzere tadil edilmiştir:

Umum subayların terfi hak kazanmaları için her rütbede filen asgarî bulunaçakları müddet aşağıda gösterilmiştir. İşbu müddetler harpte Başkomutanlığın göstereceği lüzum üzerine nisfına tenzil edilebilir. Harb takdirnamesile taltif edilenler ve 16 ncı maddedeki kıdemleri alanlar dahi işbu müddetleri filen ikmal etmek mecburiyetindedirler.

Asteğmen	6 ay
Teğmen	3 sene
Üsteğmen	3 »
Yüzbaşı	6 »
Binbaşı	4 »
Yarbay	3 »
Albay	3 »
Tuğgeneral, Tuğamiral	3 » - Üç senelik asgarî
Tümgeneral, Tümamiral	3 » terfi müddetini
Korgeneral, Koramiral	3 » bitirdikten son-
Orgeneral, Oramiral	3 » ra albaylıkta ge-
	çen tuğkomutan-
	lığının yalnız iki
	seneye kadar olan
	müddeti tuğgene-
	rallığının asgarî
	müddetinden sa-
	yılır.

Harb okulundan çıkan subaylara asteğmen rütbesi verilir. Bunlar altı ay sonra gösterecekleri liyakate nazaran üstleri tarafından yapılacak teklifle münhal aranmayarak teğmenliğe nasbolunurlar. Tıp fakültesi askerî kısmından çıkanlara teğmenlik rütbesi verilir. Askerî tababet tabkikat mekteb ve seririyatında bir sene-

yi bitirdikten sonra ehliyetleri tasdik edilen tabib teğmenler üsteğmenliğe ve orduya gönderilerek talimatı dairesinde iki sene kıta ve hastanelerde staj gördükten sonra yüzbaşılığa terfi ederler. Tabib teğmenlerden tabkikat mektebinde muvaffakiyetle imtihan veremeyenler kıtalarda ve hastanelerde terfi liyakat sicilli almaya kadar üsteğmenlik rütbesine terfileri yapılmaz. Veteriner fakültesinden çıkan veteriner ve Üniversitenin muhtelif fakültelerinden çıkan kimyager, dişi ve eczacı talebeye mektebden çıktıkları zaman teğmenlik rütbesi verilir. Bunlardan Veterinerler Askerî veteriner tabkikat mektebinde, kimyagerler askerî kimyahanelerde, Dişi ve eczacılar askerî tababet tabkikat mektebinde bir sene sitaja tâbi tutulurlar. Veterinerler kıta veya bakteriyolojihane, kimyagerler kimya lâboratuvarlarında, dişiler hastanelerde ayrıca birer sene ve eczacılar ise hastanelerde iki sene hizmet ettikten sonra sicillen ehliyeti tasdik edilmek şartile üsteğmenliğe terfi edilirler.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdirler.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini ic-raya Millî Müdafaa vekili memurdur.

26 - V - 1938

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
C. Bayar	Ş. Saracoğlu	K. Özalp
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
Ş. Kaya	Dr. T. R. Aras	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	Ş. Kesebir
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	Rana Tarhan	F. Kurdoğlu